

PÄÄKIRJOITUS

Yksi syksyn geotieteellisistä tapahtumista Suomessa, ISME-XI -konferenssi, pidettiin GTK:n tiloissa Espoossa syyskuussa 2010. Aiheiden kirjo ohjelmistossa oli laaja. Kaksipäiväisen konferenssin aikana käsiteltiin malminetsintää, mallintamista, kenttätutkimusmetodeja, ympäristökysymyksiä sekä ydinjätteen geologista loppusijoittamista. Tutkimusmittakaavat, joita konferenssin aikana kuvattiin, vaihtelivat mannerskaalasta hyvin paikallisiin ilmiöihin. Esimerkiksi Queenslandissa Australiassa on meneillään resurssikartoitus, joka alueellisesti koskee 1 730 648 km² kokoista aluetta ja kattaa mannerskaalan prosesseja. Toisesta ääripäästä mainittakoon vaikka Indonesiassa kullankaivajien keskuudessa toteutettu arseenitietoisuusohjelma ja erilaiset malmiarviotutkimukset yhden esiintymän sisällä.

Suomessa malminetsintää harjoitetaan monessa mittakaavassa. High-tech metallien kysynnän kasvaminen markkinoilla tulee pienentämään tarkasteltavaa mittakaavaa ja kohdistamaan malminetsintää ehkä sellaisillekin alueille, joiden malmipotentialin on ajateltu aiemmin olevan heikko. Kaivostomintaa on harjoitettu Suomessa ainakin 1500-luvulta alkaen. Suomen suurimmat kaivokset on listattu Kauko Puustisen jutussa tässä numerossa sivuilla 192–198. Viidensadan vuoden kaivostomintaa on pyritty vertailemaan arviomalla tuotannon arvoa nykyrahassa ja arvioimalla tuotannon määrää. Onkin mielenkiintoista nähdä, mihin suuntaan tämä lista tulevaisuudessa kehittyi.

Missä mittakaavassa asioita tarkastellaan, liittyy myös julkiseen mielipiteeseen. Uraanimalminetsintää koskevassa jutussa pohditaan

malminetsinnän vaikutuksia esim. turismiin kohdealueilla ja mahdollisen kaivoshankkeen toteutumista. Tässäkin asiassa asian merkittävyys liittyy siihen, mihin mittakaavaan asiat pohtijan mielessä asettuvat. Kouvertvaaran uraanihankkeesta kerrotaan sivuilla 208–222.

Geologisten luonnonkohteiden lisäksi myös kaivokset ja muut ihmisen tuotokset voivat olla kiinnostavia turistikohteita. Eurooppalainen geopuistohanke tähtää turismin kestäväan kehittämiseen ja luonnonarvoiltaan rikkaiden ja kulttuurihistoriallisestikin arvokkaiden kohteiden säilyttämiseen. Lehden sivuilta 202–207 voit lukea Eestin geopuistohankkeista, joita naapurimaassamme on meillä peräti kaksi. Meteoriiittikraaterien tai putousten kiertely ja kiihkeän fossiilien metsästyksen jälkeen esim. neuvostoaikainen ohjustukikohta tuo mielenkiintoista vaihtelua geomatkailijalle.

Raja vastustettavien hankkeiden ja tulevien turistikohteiden välillä voikin olla joskus veteen piirretty viiva. Ja senkin sijainti riippuu siitä, keneltä kysytään.

HEINI LAINE
Päätoimittaja